

Handläggare
Eleonora Fors Szuba
Telefon: 08-50831933**Till**
Kulturnämnden
2026-04-21

Motion om Konstplats Slussen – en ny plint för samtidskonst, KS 2025/1209

Svar på remiss från kommunstyrelsen

Förvaltningens förslag till beslut

1. Kulturnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande och överlämnar det till kommunstyrelsen som svar på remissen
2. Ärendet justeras omedelbart

Sammanfattning

I en motion föreslår Rasmus Jonlund och Isabel Smedberg Palmqvist (båda L) att staden genom kulturnämnden ska utreda möjligheten att använda den tomma statysockeln – tidigare plats för skulpturen Karl XIV Johan – vid Slussen som bas för tillfälliga konstverk.

Kulturförvaltningen delar motionens ambition att stärka samtidskonstens närvaro vid Slussen och i stadens centrala miljöer. Samtidigt vill kulturförvaltningen framhålla att två liknande satsningar för temporär konst redan är under genomförande.

Under 2026 uppför Stockholm konst en plint vid Rödbodtorget vid Tegelbacken, med planerad invigning under sommaren 2026, särskilt avsedd för temporär konst. Inom ramen för projekt Slussen undersöker Stockholm konst dessutom möjligheten att använda avbördningsbassängerna som plats för temporär konst i vattenrummet. Temporära konstprojekt vid Strömmen har tidigare varit mycket uppskattade, varför vattenrummet vid Slussen har valts som plats för tillfällig konst.

Mot denna bakgrund kan ytterligare en plint för temporär konst i närhet till dessa platser riskera att leda till en splittring av resurser, publik uppmärksamhet och förvaltningsinsatser.

Kulturförvaltningen bedömer därför att den befintliga sockeln vid Slussen, om den ska tas i anspråk, med fördel skulle kunna användas för ett mer långsiktigt eller permanent konstverk som ger platsen en tydlig och varaktig identitet.

En sådan inriktning förutsätter dock att särskilda medel tillförs projektet, eftersom Stockholm konst saknar egen budget för permanent konst.

Ärendet

I en motion av Rasmus Jonlund och Isabel Smedberg Palmqvist (båda L) föreslås att staden ska utreda möjligheten att inrätta Konstplats Slussen – en plattform för tillfälliga samtidskonstverk på den tomma statysockeln vid Slussen. Motionärerna framhåller att sockeln, som tidigare bar statyn av Karl XIV Johan, i dag står outnyttjad men har potential att utvecklas till en levande och internationellt uppmärksammas konstplats. Som förebild lyfts modellen med ”fjärde plinten” på Trafalgar Square i London, där tillfälliga konstverk sedan 1999 har bidragit till att vitalisera stadens offentliga rum.

Motionärerna menar att Slussen, som är en central plats för rörelse och möten, lämpar sig väl för ett liknande koncept. Genom att använda sockeln som bas för tillfälliga konstverk kan stadens konstliv stärkas, fler konstnärer ges utrymme och nya upplevelser skapas för både stockholmare och besökare. Det betonas att armlängds avstånd ska råda i urvalet av konstverk och att professionell konstnärlig sakkunskap, exempelvis genom Stockholm konst, bör ansvara för processen. Vidare framhålls att staden bör söka samverka med externa finansiärer, stiftelser och mecenater för att möjliggöra projektet utan att tränga undan andra kulturresurser.

Motionärerna föreslår:

- att staden utreder möjligheten att använda den tomma statysockeln vid Slussen som bas för tillfälliga konstverk,
- att en modell inspirerad av ”fjärde plinten” i London provas med längre visningsperioder,
- att armlängds avstånd säkerställs genom professionella urvalsprocesser, samt
- att staden aktivt söker samarbete med externa finansiärer för att genomföra satsningen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Stockholm konst inom kulturförvaltningens avdelning Museer och konst.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Kulturförvaltningen delar motionens ambition att stärka samtidskonstens närvaro vid Slussen och i stadens centrala miljöer, och ser positivt på intentionen att utveckla den tomma sockeln till en plats för tillfälliga konstverk som kan bidra till att göra området mer levande, angeläget och tillgängligt för både stockholmare och besökare.

Kulturförvaltningen avstyrker förslaget i den del som avser ytterligare plint för temporär konst.

Stockholm konst har redan planerat för temporära konstlösningar med längre visningsperioder vid Rödbodtorget och i anslutning till Slussenområdet, och delar uppfattningen att konstverk bör ges tillräcklig tid för att uppmärksammas och upplevas.

Däremot bedömer kulturförvaltningen att ytterligare en plint för temporär konst vid den aktuella sockeln inte är den mest ändamålsenliga prioriteringen, givet att två närliggande platser redan utvecklas för detta ändamål. För den aktuella sockeln vore det mer motiverat att överväga permanent konst, som kan bidra till att skapa kontinuitet i den omgestaltade stadsmiljön.

Även här är finansieringsfrågan avgörande. Stockholm konst har ingen egen investeringsbudget utan genomför projekt inom ramen för 1%-regeln.

Kulturförvaltningen instämmer fullt ut i vikten av armlängds avstånd och professionella urvalsprocesser. Oavsett om det gäller temporär eller permanent konst ska konstnärliga beslut fattas enligt etablerade principer med sakkunnig medverkan och konstnärlig kompetens.

Mot bakgrund av att permanent konst på platsen skulle kräva särskilt tillförda medel ser kulturförvaltningen positivt på att staden prövar möjligheten till extern finansiering. Ett sådant samarbete måste dock utformas så att armlängds avstånd, transparens och offentlig tillgänglighet säkerställs, samt att ansvar för drift och underhåll tydliggörs.

Kulturförvaltningen delar motionens ambition att stärka konsten vid Slussen, men vill framhålla att två plintar för temporär konst redan uppförs eller planeras i närområdet – vid Rödbodtorget och vid avbördningsbassängerna. Ytterligare en plint för temporär konst på den föreslagna sockeln riskerar därför att avleda uppmärksamheten från Rödbodtorget och vattenrummet.

Om sockeln ska tas i anspråk bedömer Stockholm konst att permanent konst vore en mer ändamålsenlig inriktning, vilket dock förutsätter att särskilda medel tillförs, eftersom en egen budget saknas för sådana investeringar.

Maria Jansén
Förvaltningschef
Kulturförvaltningen

Fredrik Linder
Avdelningschef
Kulturförvaltningen

Bilagor

1. Remiss av Motion om Konstplats Slussen – en ny plint för samtidskonst, KS 2025/1209. Remisstid 2026-04-28